

การสู่มาตรฐานด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา

สุพิศ เสียงก้อง

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีบทบาทในการสร้างระบบและกลไกในการควบคุมตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาและหน่วยงาน ทั้งนี้จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผย ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมถึงการรองรับการประกันคุณภาพ การศึกษาภายนอก

คณะศิลปกรรมศาสตร์เป็นคณะเดียวของมหาวิทยาลัยบูรพาที่จัดอยู่ในกลุ่มสาขาวิชา ศิลปกรรมศาสตร์ ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นประจำทุกปี และในปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพ ภายในรอบรอบสอง (พ.ศ. 2549 – 2553) มีผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่จัดอยู่ในกลุ่มผลิตบัณฑิตและวิจัย โดยที่งานวิจัยของคณะศิลปกรรมศาสตร์นั้นมีรูปแบบที่แตกต่างจากกลุ่ม สาขาวิชาอื่นๆ ตรงที่เป็นผลงานวิจัยในลักษณะงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์และผลงานสร้างสรรค์ ซึ่งมีการสร้าง ผลงานในแต่ละรอบปีเป็นจำนวนมาก รวมถึงมีการเผยแพร่ในรูปแบบของนิทรรศการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

นอกจากนี้ยังมีความโดดเด่นทางด้านการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยได้รับการ ยอมรับจากทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก

ในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของคณะศิลปกรรมศาสตร์ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึงปีการศึกษา 2551 มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่ก้าวสู่มาตรฐานมากขึ้น มีการดำเนินงานปรับปรุง ขอบกรอบให้เป็นไปตามดัชนีตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นโดย สกอ. อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ในรอบปีการศึกษา 2550 (ข้อมูลระหว่าง วันที่ 1 มิถุนายน 2550 – 31 พฤษภาคม 2551) โดยคณะกรรมการการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย

1. รศ.ดร. ดุษณี อนุทวีวัฒน์
2. รศ. เกษม พัทธมนปัญญากุล
3. รศ. ทิรียา ศุภศรี
4. ผศ.ดร. ยุวดี รอดจากภัย
5. นางสาววิสา อัมมมถ
6. นางสาวอนุสรณ์ เสริมศรี

ประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
กรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
อนุกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
อนุกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
เลขานุการการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
ผู้ช่วยเลขานุการการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

โดยมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทั้ง 9 องค์ประกอบ 41 ตัวบ่งชี้ โดยสรุปคือ

องค์ประกอบ	ผลการประเมิน (คะแนนเต็ม 3)	
	ประเมินตนเอง	คณะกรรมการประเมิน
องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ	3.00	0.50
องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน	2.08	1.92
องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	2.00	2.00
องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย	2.08	2.00
องค์ประกอบที่ 5 การบริหารวิชาการแก่สังคม	3.00	3.00
องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.00	3.00
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ	2.22	2.11
องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ	3.00	3.00
องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	2.67	2.67
รวม	2.34	2.15

คะแนนเต็ม 3 คะแนน

< 1.50

1.51-2.00

2.01-2.50

2.51-3.00

การดำเนินงานยังไม่ได้คุณภาพ

การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับพอใช้

การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดี

การดำเนินงานได้คุณภาพในระดับดีมาก

นอกจากนี้นับตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา ส่วนงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ก็ได้จัดให้มีการประกวดนิทรรศการซึ่งจัดแสดงขึ้นทุกหน่วยงานในสังกัดในงานวันประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ นำผลการดำเนินงานของคณะฯ เผยแพร่ออกสู่สาธารณชน คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้ร่วมจัดแสดงและได้รับรางวัลที่ 2 สำหรับหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน.

และต่อมาในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2551 (ข้อมูลระหว่าง 1 มิถุนายน – 31 พฤษภาคม 2552) ซึ่งมีขึ้นในวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 โดยคณะกรรมการการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประกอบด้วย

1. ร.ศ. ดร. พานิช วุฒิพุกษ์	ประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
2. อาจารย์ประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธ์	กรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
3. ผ.ศ. พิศมัย เสรีขจรกิจเจริญ	อนุกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
4. นางสาวนัชพร อัมมกล	เลขานุการการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

โดยสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ตามเกณฑ์ สกอ. พบว่าภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ (มีคะแนนเฉลี่ย 2.00) โดยพิจารณาแยกตามประเภท ดังนี้

1. พิจารณาตามพันธกิจของส่วนงาน 9 ด้าน พบว่าด้านกิจการนิสิต, การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และระบบประกันคุณภาพ อยู่ในระดับดีมาก ด้านการบริการวิชาการ อยู่ในระดับดี ด้านการเรียนการสอน, การวิจัย, การบริหารจัดการ และด้านการเงินและงบประมาณ อยู่ในระดับพอใช้ และด้านปรัชญา ภาณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงาน อยู่ในระดับยังไม่ได้คุณภาพ
2. พิจารณาตามมาตรฐานอุดมศึกษา พบว่า มาตรฐานที่ 1 อยู่ในระดับพอใช้ มาตรฐานที่ 2 ก. อยู่ในระดับดี และมาตรฐานที่ 2 ข. อยู่ในระดับ พอใช้ และมาตรฐานที่ 3 อยู่ในระดับยังไม่ได้คุณภาพ
3. พิจารณาตาม Balance Scorecard พบว่า ทั้ง 4 มุมมองอยู่ในระดับ พอใช้

โดยสรุป ปัจจัยนำเข้ามีคุณภาพระดับ พอใช้ โดยที่ส่วนงานสามารถจัดกระบวนการบริหารได้ คุณภาพระดับพอใช้ ทำให้ผลผลิตภาพรวมอยู่ในระดับดี

ตารางสรุปคะแนนเฉลี่ยตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน

ตัวบ่งชี้ของ สกอ. + ตัวบ่งชี้พิเศษ					
องค์ประกอบ	จำนวนตัวบ่งชี้				ผลการประเมิน
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต	รวม	
1. ปรัชญา ภาณิธานวัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน	-	1.00	2.00	1.50	ยังไม่ได้คุณภาพ
2. การเรียนการสอน	1.00	2.00	2.00	1.71	พอใช้
3. กิจกรรมการพัฒนา นิสิต นักศึกษา	-	3.00	-	3.00	ดีมาก
4. การวิจัย	1.00	2.00	1.50	1.60	พอใช้
5. การบริการวิชาการแก่สังคม	3.00	3.00	2.00	2.50	ดี
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	-	3.00	-	3.00	ดีมาก
7. การบริหารและการจัดการ	3.00	1.60	2.33	2.00	พอใช้
8. การเงินและงบประมาณ	-	2.00	-	2.00	พอใช้
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	2.50	3.00	2.67	ดีมาก
รวม	1.57	2.09	2.08	2.00	พอใช้
ผลการประเมิน	พอใช้	ดี	ดี		

ตารางเฉลี่ยมาตรฐานการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ของ สกอ + ตัวบ่งชี้พิเศษ					
มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ผลผลิตหรือ ผลลัพธ์	รวม	ผลการประเมิน
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต (4)	-	-	2.00	2.00	พอใช้
2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ อุดมศึกษา (35) + (3)					
ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของ การบริหารการอุดมศึกษา (16)	3.00	1.80	2.40	2.06	ดี
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการ บริหารการอุดมศึกษา (19) + (3)	1.33	2.50	1.75	2.00	พอใช้
3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนา สังคมฐานความรู้ (2)		1.50	-	1.50	ยังไม่ได้คุณภาพ
รวม (41)+(3)	1.57	2.09	2.08	2.00	พอใช้
ผลการประเมิน	พอใช้	ดี	ดี		

ตารางสรุปคะแนนเฉลี่ยตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ในมุมมองด้านการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ของ สกอ + ตัวบ่งชี้พิเศษ					
มุมมองด้านการบริหารจัดการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้าน ผลผลิตหรือ ผลลัพธ์	รวม	ผลการประเมิน
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	2.00	2.71	2.14	2.38	ดี
2. ด้านกระบวนการภายใน	1.00	1.86	2.00	1.82	พอใช้
3. ด้านการเงิน	1.00	2.00	-	1.67	พอใช้
4. ด้านบุคลากรการเรียนรู้และนวัตกรรม	1.67	1.67	2.00	1.75	พอใช้
รวม	1.57	2.09	2.08	2.00	พอใช้
ผลการประเมิน	พอใช้	ดี	ดี		

จุดเด่น

1. คณาจารย์และนักศึกษามีคุณภาพ ศักยภาพ ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นที่ยอมรับต่อประชาคมภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย
2. คณะมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่ชัดเจนโดดเด่นทั้งระดับชาติและนานาชาติ

ประเด็นเร่งด่วนในการพัฒนาส่วนงาน

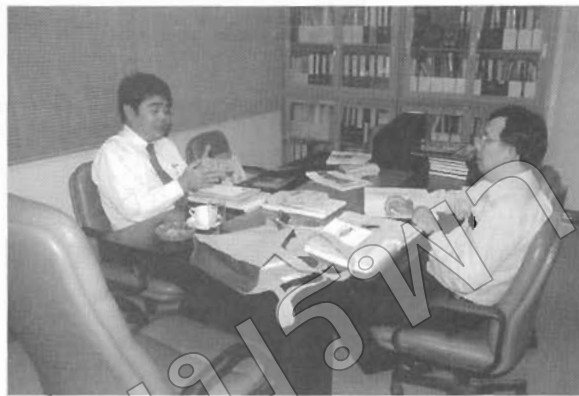
1. ควรดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง
2. ควรจัดสัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาให้เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน
3. ควรส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำมีคุณวุฒิ และตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น
4. ควรพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนความร่วมมือระหว่างนักวิชาการ องค์กรภายนอกสถาบัน โดยกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนที่ชัดเจน
5. ควรจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการ

ประมวลภาพการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2551
กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์

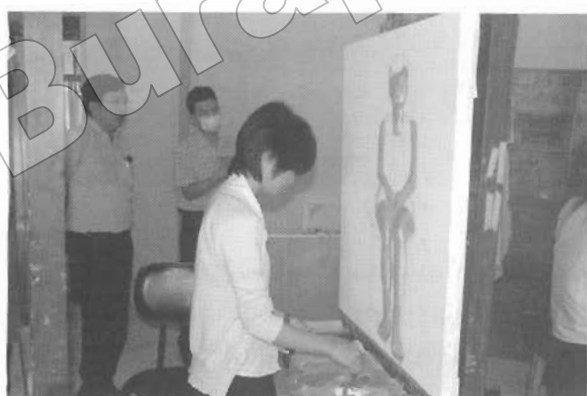
ผู้บริหารกลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ กล่าวต้อนรับและร่วมชม
วิดิทัศน์แนะนำคณะศิลปกรรมศาสตร์

กรรมการตรวจประเมินฯ
สัมภาษณ์ผู้บริหารของกลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจประเมินฯ ตรวจเอกสารหลักฐาน
ทั้ง 9 องค์ประกอบของกลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์

ประธานคณะผู้ตรวจประเมินฯ เยี่ยมชมสาขาวิชาต่างๆ
ของคณะศิลปกรรมศาสตร์

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มอบองค์พระพิฆเนศเป็นที่ระลึก
ให้กับคณะกรรมการตรวจประเมินฯ ทุกท่าน

และในการจัดนิทรรศการงานวันประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2552 ที่ผ่านมาซึ่งเป็นการจัดแสดงผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2551 (1 มิถุนายน 2551 – 31 พฤษภาคม 2552) กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ได้รับรางวัลที่ 1 สำหรับหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ที่ผ่านมา ถึงแม้จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ - ดี นั่นก็เพราะคณะอยู่ในระหว่างการพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีชี้วัดของ สกอ. โดยเฉพาะความพยายามในการดำเนินงานอย่างมีระบบและกลไกในทุกส่วนของงานเพื่อที่จะผลักดันองค์กรให้ก้าวสู่มาตรฐานในที่สุด